

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

*М.Ф. Плотнікова, канд. екон. наук, доцент
Житомирський національний агроекологічний університет*

Орієнтація та стратегічний розвиток громади, вирішення ключових завдань є основою гармонізації економічного стану територій, становлення об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації та глобалізації суспільних процесів. Перспективним в цьому випадку є чіткість поставленої мети, її зрозумілий характер для мешканців, реалістичність підходу до реалізації через розуміння сильних та слабких сторін. Концентрація зусиль на досягненні пріоритетних цілей та завдань дозволяє за мінімального бюджету забезпечувати ефективність визначених планів та сприяти їх ресурсній забезпеченості. Партнерські відносини на рівні громади, органів місцевого самоврядування, структур державної влади, громадськості є дієвим механізмом суспільно діяльності на території. Забезпечення його роботи можливо за функціональної активності громадських організацій, зареєстрованих територіальною громадою. Ставка на сталий розвиток [1], гармонізацію відносин людини та природи [2] дозволяє підвищувати стійкість та вмотивованість переваг в довгостроковій перспективі. Інклюзивний характер реалізації розвитку сільських територій та патисипативна практика його формування позитивно рекомендували себе на теренах України через діяльність мешканців родових садиб та родових поселень, коли співпраця однодумців дозволяє підвищувати рівень та якість життя громаді в цілому не конкуруючи один з одним [3, 4]. Синергетичний ефект такої взаємодії на фоні волонтерської практики формує відповідний позитивний імідж території, а пріоритетний принцип «розумної достатності» (матеріальне виробництво має бути на рівні, що забезпечує постійне духовне зростання) ілюструє модель суспільства майбутнього, де поширені безвідходна життєдіяльність, відновлювані джерела енергії, біоадекватні методики освіти та виховання, природодоцільна життєдіяльність (органічне виробництво, пермакультурний дизайн на засадах кооперації).

Критеріями ефективності діяльності такої громади з позиції оцінки практики публічного управління є її життєздатність у довгостроковій перспективі, рівень інтеграції суспільних процесів (зокрема, співпраця мешканців сільських територій та міських поселень, наприклад, ОТГ та ОСББ), здатність до партнерських відносин, рівень самозабезпеченості та економічної безпеки. З позиції оцінки стану природного середовища пріоритетними є позитивна динаміка щодо ресурсного забезпечення населення, рівень та якість води, повітря, родючість ґрунту, здоров'я мешканців, рівень біорізноманіття на території.

Реальними інструментом ефективного прийняття рішень щодо діяльності територіальної громади є механізм публічного управління та реалізацію Конституції України (зокрема, ст. 5, ст. 38, ст. 39), Законів України «Про місцеве самоврядування» (зокрема, ст. 7, ст. 9, ст. 13, ч. 1 ст. 16, ч. 7 ст. 42, ч. 16 ст. 46, ч. 10 ст. 47), «Про статус депутатів місцевих рад» (зокрема, ч. 1 ст. 17), «Про органи самоорганізації населення», «Про звернення громадян» (зокрема, ст. 1), «Про доступ до публічно інформації» (зокрема, ч. 3 ст. 15), Постанови Кабінету Міністрів України № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» та інших нормативно-правових актів. Посилення міжгалузевих зв'язків як в середині населеного пункту, так і за його межами через поширення ідеї кооперації сприяє інтеграційним перевагам економічного об'єднання та стабільним зв'язкам між учасниками, безвідходність та доведення продукції до кінцевого споживача через охоплення повного циклу (виробництво – зберігання – переробка – реалізація) посилює конкурентоспроможність виробництва та стійкість громади. Таким чином реалізується система капіталізації територій йде через поглиблення організаційно-економічних засад інтеграції, спрямоване скорочення витрат виробництва як механізму стійкого підвищення його ефективності.

Перелік посилань:

1. Вернадський В. І. Біосфера та ноосфера / В. І. Вернадський. – М.: Айрис-прес, 2004. – 576 с.
2. Мегре В. Анаста. Книга десята / В. Мегре. – М.–СПб: Діля, 2010. – 288 с.
3. Родова садиба: економіка, технології, комунікації, екологія: [навч. посіб.]. / М. Л. Васильєв, Г. І. Грабар, С. В. Молодецька, М. Ф. Плотнікова. – Житомир: Рута, 2017. – 272 с.
4. Васильєв М. Л. Перспективи розвитку сільських територій та Концепція «Родової садиви»: соціально-екологічний аспект / М. Л. Васильєв, М. Ф. Плотнікова // Вісник ЖНАЕУ. – 2014. – № 2, Т. 4, ч. II. – С. 412-423.